

แนวทางการส่งเสริมอาชีพคนพิการ
Promotion of Employment for People with Disabilities

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจัดการโครงการสวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. ๒๕๕๔

ISBN ๙๗๙ - ๗๑๕๕ - ๕๕ - ๙

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

HCULIB

วิทยานิพนธ์	แนวทางการส่งเสริมอาชีพคนพิการ
	Promotion of Employment for People with Disabilities
ชื่อนักศึกษา	นายสุภารัฐ มงคลสวัสดิ์
สาขาวิชา	การจัดการโครงการสวัสดิการสังคม
รหัสประจำตัว	๔๐๙๐๒๓
ปีการศึกษา	๒๕๖๓

บันทึกวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และหัวหน้ามหาวิทยาลัย ได้ตรวจสอบและอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรลังกawi ลงเคราะห์ศาสตร์ธรรมชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๔

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประชานิกรรัมการ

กิจกรรมการ

กิจกรรมการ

ພ່ອມ ພົມສັກ

(มหาวิทยาลัยศรีวิชัย บุณยรัตน์สุนทร)

(ຮ່ວມກາສດຈາກງານຢືນ ດຣ. ພັດທິພາ ກຽວມະຈຸດ)

(ຄາຈາໝີ ໂດຍ ທີ່ພາກຮອນ ໃພເຄື່ອງວິດ)

กิจกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากทบทวนมหาวิทยาลัย

1980-1981

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ដែលបានចូលរួមជាមួយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា)

วิทยานิพนธ์	แนวทางการส่งเสริมอาชีพคนพิการ
	Promotion of Employment for People with Disabilities
ชื่อนักศึกษา	นายสุกรธรรม มงคลสวัสดิ์
สาขาวิชา	การจัดการโครงการสวัสดิการสังคม
รหัสประจำตัว	๕๐๙๐๒๓
ปีการศึกษา	๒๕๖๓

บทคัดย่อ

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมอาชีพคนพิการมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพของคนพิการ ศึกษาแผนและนโยบาย ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานของหน่วยให้บริการด้านอาชีพ ศึกษาทัศนคติ ปัญหาและอุปสรรคของสถานประกอบการในการรับคนพิการเข้าทำงาน และศึกษาแนวทางการบริหารจัดการและกลไกทางกฎหมายในการส่งเสริมอาชีพคนพิการ

ผลการศึกษาพบว่าปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพของคนพิการคือเจตคติของครอบครัว ชุมชน และสังคมส่วนมากเป็นไปในทางที่ไม่ถูกต้อง ทำให้คนพิการขาดโอกาสทางการศึกษา ไม่ได้รับการพัฒนาและขาดโอกาสในการออกสู่สังคม ถึงแม้ว่าจะมีพระราชบัญญัติการที่นักสูตรนักกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๓๔ กฎกระทรวง มติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งแนวทางและแผนดำเนินการที่เป็นกลไกหลักในการส่งเสริมและพัฒนาคนพิการ แต่ในทางปฏิบัติขาดการเข้าใจใส่ย่างจริงจังและต่อเนื่องจากรัฐบาลและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ทำให้บุกรากด้านการส่งเสริมอาชีพคนพิการขาดทั้งคุณภาพและปริมาณ ในขณะที่ทั้งหมดที่ทั้งคนพิการและสถาบันประกอบการส่วนใหญ่เปิดรับคนพิการที่มีความรู้ความสามารถมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งคนพิการและสถาบันประกอบการยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละฝ่ายได้ เนื่องจากขาดข้อมูลข่าวสารและขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจ้างงานคนพิการ

จากผลการศึกษาพบว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศไทยจะต้องเร่งนำมาตรการในการส่งเสริมอาชีพคนพิการ เนื่องจากปัญหานี้เป็นวิกฤติเฉียบที่ทำให้สูญเสียทางเศรษฐกิจ และมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีกลไกบริหารจัดการที่สามารถเริ่มต้นอย่างและตอบสนองต่อความต้องการด้านการพัฒนาระบภาพทางอาชีพแก่คนพิการ

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่ารัฐบาลควรกำหนดด้วยประกาศกรุงการส่งเสริมอาชีพคนพิการโดย ควรจัดตั้งสถาบันแรงงานคนพิการแห่งชาติเพื่อเป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการ รวมลงนามในอนุสัญญาที่ ๑๙๘ ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ พร้อมทั้งทำแผนปฏิบัติการตามกรอบของอนุสัญญาภายใต้บริบทของสังคมไทย นอกจากนี้รัฐบาลควรกำหนดเป็นนโยบายให้ทุกหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจรับคนพิการเข้าทำงานเป็นกรณีพิเศษ พร้อมทั้งกำหนดนโยบายระดับกระทรวงที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับนโยบายหลัก เช่น การปรับกระบวนการจัดการศึกษาสู่การอาชีพ การให้สิทธิทางภาษีหรือการสนับสนุนงบประมาณแก่บริษัทที่รับคนพิการเข้าทำงาน การกำหนดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในพื้นที่สาธารณะ เป็นต้น

นอกจากการกำหนดนโยบายที่กล่าวมาแล้วควรกำหนดให้มีการจัดทำแผนการพัฒาสมรรถภาพคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ ซึ่งเป็นภาพรวมการพัฒนาคนพิการขั้นมีผลกระทบโดยตรงต่อการส่งเสริมอาชีพ และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือจะต้องมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่าควรนำเงินจากกองทุนพื้นที่นปส. สมรรถภาพคนพิการมาใช้ดำเนินการส่งเสริมอาชีพอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ของรายรับของกองทุน

ด้านนโยบายปฏิบัติการ ผู้ศึกษามีข้อคิดเห็นว่าทุกหน่วยควรทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายศึกษาเรื่องคนพิการให้เข้าใจอย่างถ่องแท้และปรับกระบวนการในการทำงานใหม่ทั้งหมด

สำนักงานคนพิการ รวมทั้งปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปล่อยปละละเลยต่อปัญหานี้ จ้างงานคนพิการ รวมทั้งปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปล่อยปละละเลยต่อปัญหานี้

สิ่งสำคัญอย่างยิ่งไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจในทางนโยบายหรือการปฏิบัติงานใดๆ รวมทั้งการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ ควรจะให้คนพิการหรือองค์กรคนพิการในฐานะผู้แทนได้เข้าไปมีส่วนร่วม ในกระบวนการเรียนรู้นี้ด้วยเสมอ รวมทั้งควรคำนึงถึงคนพิการทั้งในเมืองและชนบทอย่างเสมอภาค

Thesis Title	Promotion of Employment for People with Disabilities
By	Mr. Suporntum Mongkolsawadi
Identification NO.	409023
Degree	Master of Social Work (M.S.W.)
Major	Social Welfare Project Management
Academic Year	2000

ABSTRACT

This thesis is a study on the promotion of employment for people with disabilities. The aims of the study are to show or document: (1) the problems and obstacles encountered by the disabled persons in employment, (2) the policies, problems and obstacles of job service providers, (3) the attitudes, problems and obstacles in the work place where disabled people are employed and (4) the shortfalls in the laws and management on the promotion of employment for people with disabilities.

The biggest obstacles and problems that this study found to employment for the disabled are the negative attitudes of most families, communities and society. These negative attitudes result in the lack of educational opportunities for disabled people that cause a lack of social skills and the ability to fully participate in society.

The Rehabilitation of Disabled Persons Act was enacted in B.E. 2534 (1991) and it is a good plan for the rehabilitation of disabled people. This is the main basis from which to promote and develop the potential of disabled people. Sadly this plan is not effective because there is no political will to enforce the provisions and to supervise the implementation of the recommendations. This study also shows that there is a lack of quantity and quality in the job promoting services. While some employers in the private sector have better attitudes toward disabled people, there seems to be a large gap between each other's needs. There is a general lack of information and understanding about the employment of people with disabilities.

The above-mentioned problems are producing a silent crisis that causes economic loss to the state and can ultimately affect the nation's stability. The results of this study show that it is essential that Thailand quickly find measures to promote the employment of people with disabilities. To promote the employment of disabled person requires a management system that can form a link between business and the vocational rehabilitation.

The researcher suggests that the government should set a strategy aiming to reform the policies for the promotion of employment for people with disabilities, by providing programs that will develop the potential of disabled people, and by offering them careers and integrating them into the Thai society. It is suggested that a national institution for labour with disabilities should be organized to represent the disabled persons, to manage all related affairs affecting the disabled persons. This organization would be a signatory to the convention 159 of the International Labour Organization

(ILO) and plan its work according to the framework of the convention under the Thai social context.

The government should set a policy that every public department and private enterprise should specifically employ people with disabilities and institute related policies at the ministry level to support the main policy. Some of these policies should include but not be limited to relating educational management to job availabilities, offering a special tax advantages or budget support for companies that employ people with disabilities and providing the facilities for disabled people in public areas.

In addition to the above-mentioned policies, there should be the second National Rehabilitation Plan for People with Disabilities. This plan would include an overall picture for the rehabilitation and development for disabled people. This developmental strategy is required as it directly affects the promotion of employment for people with disabilities. The greatest need is a sufficient budget allocation. This researcher believes that at least 50% of the income of the Rehabilitation for People with Disabilities Fund should be spent on the promotion of employment of people with disabilities.

For practical consideration, the researcher thinks that every section of society should cooperate as a network in promoting the employment of people with disabilities.

It is the researcher's opinion that future research would point out the benefits in employing disabled people and the problems and effects caused by neglecting to give the disabled an opportunity to fully participate in the society.

One of the most important aspects is decision making of policy and service implementation to the disabled people is that they or their organization representatives participate in every segment of this process. Including equal input of the disabled people from urban and rural areas.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานี้ได้รับความกรุณาจากอาจารย์จตุรงค์ บุณยรัตนสุนทร ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการติดตาม ตรวจแก้ และให้คำแนะนำในการวิจัย รวมทั้งรองศาสตราจารย์ ดร. จัตติยา ภารณสุต อาจารย์ ดร. ทิพาภรณ์ โพธิ์อวิล รองศาสตราจารย์นิภา ล.คุณสุนทร ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นและชี้แนะจนทำให้การศึกษานี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ที่กล่าวมาข้างต้น พร้อมด้วยคณาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติทุกท่านที่ได้ชุดประกายความคิด และเสริมสร้างสติปัญญา แก่ผู้ศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณนาทหลวงเรียมอน เบญจเนน ผู้ก่อตั้งโรงเรียนอาชีวะพระมหาไใต้ และนาทหลวงแพทย์วิศ มงคลสี ผู้อำนวยการโรงเรียนอาชีวะพระมหาไใต้ ตลอดจนคณะบาทหลวงของคณะพระมหาไใต้ที่ให้ความกรุณาและส่งเสริมสนับสนุนในการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ที่ให้สัมภาษณ์ทุกท่านที่กรุณาเดียดเวลา พร้อมทั้งชี้แนะและให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณดวงดาว โยราศรี คุณวรรณวนัช กันพรม คุณกาญจนा ปางชาติ คุณสุดใจ นาคเพียร และคุณประภิจ อินธิสิทธิ์ ที่ช่วยสัมภาษณ์ ขอขอบคุณสำหรับการประสานงานและการสืบค้นข้อมูล โดยคุณพัชรนี วนาราโจน์ พร้อมด้วยเจ้าน้ำที่ทุกท่านของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นที่ให้กำลังใจและติดตามช่วยเหลือเสมอมา

บุคคลที่สำคัญที่สุดและขาดเสียไม่ได้คือคุณพ่อศิลปะและคุณแม่สรวงจิต มงคลสวัสดิ์ ที่เป็นแบบอย่างอันดีงามในการดำเนินชีวิต ที่น้องทุกคนที่ให้ความรักความอบอุ่นซึ่งกันและกัน พร้อมด้วยภรรยาที่เสียสละ ให้กำลังใจ และสนับสนุน

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณและขอขอบคุณทุกท่านที่กล่าวมาอีกครั้งหนึ่ง คุณงาน ความดีและการสนับสนุนจากทุกท่าน ทำให้ผู้ศึกษาทำการวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมอาชีพคนพิการสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้ศึกษาจะขอตอบแทนทุกท่านด้วยปณิธานของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่ว่า “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม”